

08.02.28. Åke Jakobsson

FOTOINGENJÖRERNA

Alla flygflottiljer var organiserade lika i storlek alltså en mark- och tre flygande divisioner. Alla hade en Avd 6, senare kallad TE (Teknisk enhet), men eftersom F11 var större än alla andra, (fyra flygande divisioner), och enda spaningsflottiljen så inrättades en extra tjänst "Fotoingenjör" direkt under tekniske chefen i paritet med Kontroll-, Tele-, och Planerings-ingenjörerna. Denna unika tjänst stod i dubbelbefattning tekniska materielärende under Tekniske chefen och under chefen för Operations- och underrättelse avd teknisk/taktiska ärenden. Denna tjänst tillkom på s.k. sakanslag och var ofta föremål för B-listeförhandlingar efter andra centrala avtal.

Denna tjänst var alldeles fantastiskt stimulerande att jobba i, med många duktiga, roliga, "kluriga" och engagerade medarbetare. Det var helt oförutsägbart hur varje dag skulle sluta, och med stor spänning såg man fram mot ny dag, även måndag. Det var också mycket roligt att jobba som en spindel i nätet ut mot Flygförvaltningen (senare FMV:F sak- underhålls- och utbildningsbyråer) samt FC, Centrala flygverkstäder i Arboga, Malmslätt, Östersund och många andra civila leverantörer bl.a. för fotomateriel.

I arbetsuppgifterna ingick också mycket olika kontrolluppgifter för funktion-, prestanda- och driftsäkerhet. Upptäckter av driftstörningar ledde ofta till ett mycket intressant samarbete med FMV-, sakbyrå, underhållsbyrå, utbildningsbyrå, egna och centrala underhållsverkstäder. Det var också många meningsfulla genomgångar med olika leverantörer filmmaterial fotokemier samt destruktionsutrustningar för avhemligande och silveråtervinningsutrustningar.

Arbetsuppgifterna spände över både flygburen spaningsmateriel och markbunden labb-, tolk-, och utvärderingsutrustningar. Här fanns ju också en rolig tidskrävande uppgift, utbildning av allt från värnpliktiga soldater i klargöringstjänst, fotolabb- och tolkarbete, montörer och tekniker i underhållstjänst, samt flygande personal i alla kategorier.

Eftersom jag erfor att sammanfattningar av många övningar ofta innehöll "xx antal spaningsföretag lösta, xx antal spaningsföretag delvis ej lösta, xx antal ej lösta" ville jag följa med ut i nästa övning för att analysera orsaken vid varje tillfälle. Detta resulterade i en seriös kontroll av varje kamerasystem med flygfotostråk i noggrant beräknade flygprofiler för att ligga inom systemens prestandagränser. Denna SENSORKONTROLL ansåg C E 1 så meningsfull att han beordrade en Sensorkontroll två gånger per år vid varje spaningsflottilj. Trots att mycket styrs automatiskt så höjdes ambitionen hos alla i "kedjan" inblandade till bättre resultat. Dessa sensorkontroller byggde vi vidare på ifrån S35-systemet till SF/SH37 AJS37. Under alla dessa år hann det bli väldigt många sensorkontroller som gav värdefullt underlag för uppdatering av utbildningsmaterial, handhavandeföreskrifter och underhållsföreskrifter dessutom gav det ett styrkt underlag till FMV-Underhålls och Sak-Byråer, som i sin tur var ansvariga för utbyte och modifieringar.

Det har, som det heter i vissa kretsar, kommit till min kännedom att min ide' med sensorkontroll fanns med på E 1/ SPA-UND agenda som förslag till premiering i Krigsvetenskapsakademien att ur Ahelbergerska fonden på samma sätt som min föregångare Torsten Johanssons uppfinning med halvbildsformat =dubblad bildfrekvens på SKA-24. Just detta år fanns det flera stora aktiviteter på förslag så detta blev skjutet på framtiden.

Det roliga med detta arbete var ju också att det var så "nära" till alla kontakter, och de flesta frågor gällde ju bara oss inom spaning, vi blev lite av materielverkets förlängda arm.

När F21 blev spaningsflottilj så blev det ingen fotoingenjörstjänst där, utan uppgifterna samordnades med våra.

Inför F11 nedläggning och spaningens spridning skedde en stor omorganisation. Fotoingenjören kunde inte längre sitta under en flottiljs flygdirektör (CT) och handlägga tre olika förbands ärenden, därför överfördes tjänsten till Första flygeskadern (E 1 i Göteborg) i en ny avd som hette SPA/UND (Systemgrupp spaning). Därifrån kunde man då samordna många ärenden och arbetsrutiner.

I samband med upprättande av Versionskontoret AJS 37 på F 6 i Karlsborg övergick jag och de flesta fotoingenjörsuppgifterna för flygburen spaningsutrustning och markbunden labb-, och tolkutrustningar till Versionskontorets Teknikavd. Där var jag anställd till min pensionering 1994-95 som sammanföll med F 6 nedläggning och en kort mentorperiod vid överlämning till Drifteningenjör Lidholt vid det nystartade 37-Typkontoret i Uppsala på F 16.

På F11 var det fyra Fotoingenjörer:

den förste var Civilingenjör K-G Lundell	slutet 40-talet-1955
den andre var Ingenjör Ingvar Hultgren	55-58
den tredje var Ingenjör Torsten Johansson	58-72
den fjärde var jag Ingenjör Åke Jakobsson	72-80